

(Anden Behandling findes i Tidenden Sp. 974 ff.)

Intet Vædringsforslag var stillet.

Sagen i sin Helhed fattes under Forhandling.

Carstensen: Skjøndt jeg meget nødig drager Forhandlingen om Forsvarssagen i Langdrag, sthyber jeg den Stilling, jeg og andre Medlemmer have indtaget til den, at berøre nogle Udtalelser, som fremkomme meget ofte saavel i Skrift som i Tale, og hvoraf jeg ogsaa har hørt Gjenslang under Finantslovens Behandling i det andet Thing. Disse Udtalelser gaa ud paa, at Flaaden skal indskrænkes, naar det dreier sig om større Skibe, særlig for at udvide den i Retning af Torpedobaade. Det er den eneste Anthydning af en Plan overfor Forsvarssagen, som er kommet frem fra de ærede Medlemmer, som med Rette sige, at vi komme ikke videre, saa længe Flertallet i Folkethinget ikke vil. Derfor ser jeg mig nødsaget til at behjse den, og jeg skal gjøre det saa kort som muligt. De Herrer ville vide, at jeg er en varm Tilhænger af Torpedobaadene, naar de betragtes som Hjelpebaaben, anvendte paa den Maade, hvorpaa de kunne anvendes; men man maa vel fastholde, at skal et Lands Forsvar bygges paa Torpedobaade, kunne disse Baade ikke slaa til. Det Giendommelige ved et Forsvar ved Torpedoer — hvis vi ville gaa ud fra, at vi ville bygge Danmarks Forsvar udelukkende paa Torpedoer — er, at disse Baade kræve et Tilholdssted; de kunne kun gjøre korte Ture, de kunne kun gjøre Udfald fra dækkede Stillinger, og vil man altsaa bygge Danmarks Forsvar paa Torpedobaade, maa man ogsaa have en eller flere Udfaldsposter, og saadanne kunne kun optræde i en af to Skikkelser, enten som faste Værker eller som større Skibe. Vilde altsaa de Herrer fra den modsatte Side grunde et eventuelt Program, hvorom de kunne blive enige med Høire, under en anden Regjering, saaledes som de antyde, paa Torpedoer, maa de vel erindre, at Hovedbetingelsen for et saadant Program er Kjøbenhavns Befæstning mod Søiden. Foreløbig have vi intet andet Tilholdssted at hyde disse smaa Fartøier end Kjøbenhavn, foreløbig haves der intet andet Udfaldspunkt for dem, og saa længe Kjøbenhavn ikke er forstærket i sin Befæstning mod Søiden, saa længe vilde Torpedoerne komme til at svæve i Luften, i Særdeleshed naar det er Danmarks eneste Forsvar. Vilde de Herrer ikke forstærkte Kjøbenhavn mod Søiden, saa maa

de give et andet Soutien, for at bruge et fremmed Udtryk, et andet bag ved dem liggende Støttepunkt, der er nødvendigt, for at kunne anvendes i et givent Dieblit, eller med andre Ord: de maa bygge flere større Skibe, end man hidtil har tænkt paa og drømt om. Altsaa, det Æneste, der er antydet som en Plan fra vore Modstanderes Side, svæver fuldstændig i Luften, saa længe de ikke ville gaa med til at befæste Kjøbenhavn mod Søiden. Jeg skal endnu kun tilføje et Par Ord, fordi der meget ofte, naar der er Tale om Forsvarssagen og om Kjøbenhavns Befæstning, baade mod Sø- og Landsiden, anføres det Argument, at en Hovedstad ikke bør befæstes. Man tænker da paa, at det særlig er Hovedstaden, der er Tale om at befæste, men det er ikke qua Hovedstad, at vi ville befæste Kjøbenhavn mod Sø- og Landsiden, det er qua Flaadestation og qua Depot for Alt, hvad Hæren og Flaaden eier og raader over. Naar der dernæst til Forsvar for den Anskuelse, at man ikke skal befæste Hovedstaden, anføres, at der kun er ganske enkelte Hovedstæder i Europa, som ere befæstede, saa viser dette, at de, der anføre Sligt, ikke ere rigtig hjemme i Befæstningspørgsmaalet. Der er vistnok ikke en eneste Mand, der drømmer om, at London er befæstet. London ligger ved Floden, fuldstændig ubefæstet; men langs med Floden er der en lang Række Fæstninger, fordi den engelske Marine har en lille Flaadestation oppe i Floden. Lisjabon er aaben mod Landsiden, men Tsjofloden er befæstet. Overalt, hvor man har Flaadestationer, siger den sunde Fornuft: Der maa der befæstes, naar man ikke vil lade de store Skibe spille Fæstninger, hvad der er Synd imod dem, fordi det ikke er deres egentlige Maal og Med. Vilde de Herrer nægte de store Skibe og samtidig dermed nægte Kjøbenhavns Befæstning mod Søiden, slette de ethvert Grundlag ud for den eneste Tanke, der er fremkommen fra deres Side med Hensyn til Danmarks Forsvar.

Da Ingen yderligere ønskede at udtale sig, sluttedes Forhandlingene.

Lovforslaget (se Tillæg C.) vedtoges med 37 Stemmer mod 12.

Formanden: Lovforslaget vil nu ligesom det foregaaende blive tilstillet Folkethingets Formand for at fremmes i det andet Thing.